

Charakteristika vyučovacího předmětu

PRVOUKA

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor:	Člověk a jeho svět
Název vyučovacího předmětu:	Prvouka
Časové vymezení předmětu:	1., 2., 3. ročník – 2 hodiny týdně
Organizační vymezení předmětu:	Předmět se vyučuje převážně ve třídě, případně v učebně s interaktivní tabulí. V rámci výuky se organizují projekty, exkurze, vycházky, skupinové práce.

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Prvouka realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV.

1. Utváření prvotního uceleného obrazu světa na základě pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů.
2. Osvojení vědomostí o sobě, svém nejbližším okolí a základech vhodného chování a jednání mezi lidmi.
3. Získávání orientace v čase a prostoru.
4. Osvojení vědomostí, dovedností a hodnotových postojů z oblasti živé a neživé přírody.
5. Seznámení s péčí o lidské zdraví a osobní bezpečnost.

Naplňování klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Plnění povinností a společných úkolů
- Samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- Procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti...
- Operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- Práci s odbornou literaturou a encyklopediemi
- Uvádění informací do souvislostí, propojování do širších celků

Kompetence k řešení problému

- Vnímání problémových situací ve škole a správnému rozhodování
- Řešení modelových situací
- Respektování pravidel spol. soužití

Kompetence komunikativní

- Výstižnému a správnému vyjadřování v písemné i mluvené podobě
- Pojmenovávání předmětů, pozorování a k vyjadřování svých myšlenek o nich
- Porozumění různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů
- Využívání informací z různých zdrojů
- Naslouchání promluv druhých lidí

Kompetence sociální a personální

- Účinné spolupráci ve skupině
- Respektování práce a názorů druhých lidí

Kompetence občanské

- Vytváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- Respektování pravidel
- Projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům
- Hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- Respektování kulturních odlišností jiných národů

Kompetence pracovní

- Oceňování práce své i druhých
- Používání různých nástrojů a vybavení
- Dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s pomůckami

Naplňování průřezových témat:

Konkrétní naplňování průřezových témat uvádíme v tabulce vzdělávacího obsahu předmětu Prvouka. Průřezová témata zde přiřazujeme ke konkrétnímu výstupu, učivu. Předmět Prvouka se prolíná všemi vyučovacími předměty na 1. stupni.

Prvouka - 1. ročník

Učivo	Výstupy	Kompetence	Průřezová témata	Metody a formy	Časový harmonogram	Evaluace
Místo, kde žijeme Škola a její okolí Prostředí domova	<ul style="list-style-type: none"> - dojde bezpečně do školy - orientuje se v budově školy a jejím nejbližším okolí - uvede název školy i jméno třídní učitelky a ředitelky - chová se vhodně ke spolužákům - rozliší žádoucí a nežádoucí chování ve škole i mimo ni - používá plnou adresu 	- občanské - respektuje pravidla	<p>OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p>	pracovní listy, učebnice, "exkurze" po škole, vycházka do okolí, hry, dramatizace	podzim a jaro	řízený rozhovor, dramatizace
Lidé kolem nás Rodina Soužití lidí Chování lidí Věci kolem nás Tolerance ke spolužákům	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o své rodině, projeví radost ze zdařilých rodinných akcí, znázorní je kresbou, dramatizací - rozliší základní příbuzenské vztahy v rodině - pojmenuje členy rodiny - uvede povolání svých rodičů - rozliší kladné a záporné vlastnosti - pojmenuje předměty denní potřeby pro zábavu, zaměstnání, práci - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí - pozná nedostatky i přednosti ostatních lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - vnímá problémové situace ve škole a správně se rozhoduje - komunikativní - správně a výstižně formuluje své myšlenky - sociální a personální - respektuje názory druhých 	<p>OSV - Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>OSV - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV - Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p>	kresba, dramatizace, nástěnné obrazy, práce s fotografiemi, pracovní listy, vyprávění, hry	podzim a zima	pracovní listy, dramatizace, řízený rozhovor
Lidé a čas Orientace	- orientuje se v čase - včera, dnes, zítra, ráno, odpoledne,	- k učení - samostatně pozoruje	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání			

v čase Dny v týdnu Měsíce a roční období	večer... - rozlišuje děj minulý, přítomný a budoucí - určí čas podle hodin - vyjmenuje dny v týdnu - vyjmenuje roční období a jednotlivé měsíce	- k řešení problému - pracuje s informacemi	OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	papírové hodiny, práce s kalendářem, kalendář přírody, hry, pracovní listy, skupinová práce	zima a jaro	demonstrace na hodinách, řízený rozhovor
Rozmanitost přírody Rostliny a živočichové Rovnováha v přírodě Roční období a počasí Rizika přírody	- rozliší nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí - pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - uvede příklady rostlin a živočichů v určitém prostředí - rozliší rozmanitosti života v jednotlivých ročních obdobích - popíše proměny přírody v ročních obdobích - rozliší vybrané značky počasí - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- k učení - procvičuje pozornost - komunikativní - pojmenovává předměty pozorování a vyjadřuje o nich své myšlenky - sociální a personální - spolupracuje ve skupině - občanské - hledá možnost aktivního uplatnění ochrany přírody	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání EV - Vztah člověka k prostředí	nástěnné obrazy, encyklopedie, interaktivní tabule, atlasy, vycházka, skupinová práce	dle ročního období	interaktivní tabule, pracovní listy, rozhovor, vyprávění
Člověk a jeho zdraví Lidské tělo Péče o zdraví Zdravá výživa Osobní bezpečnost Dopravní výchova První pomoc	- pojmenuje základní části lidského těla - orientuje se v etapách lidského života - uplatňuje základní hygienické návyky - rozliší zdravou a nezdravou stravu - dodržuje pitný režim - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	- občanské - respektuje pravidla - k řešení problému - řeší modelové situace	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygienu OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	atlas lidského těla, model lidského těla, hry, dramatizace, nástěnné obrazy,	celoročně	pracovní listy, úkoly v pracovním

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu - vyjmenuje důležitá telefonní čísla a ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - rozlišuje vybrané dopravní značky - uplatňuje bezpečné chování jako chodec i jako cyklista - rozezná život ohrožující zranění 			<p>beseda s lékařem, projekt "dopravní den"</p>	<p>sešitě, modelové situace</p>
---	--	--	---	---------------------------------

Prvouka - 2. ročník

Učivo	Výstupy	Kompetence	Průřezová témata	Metody a formy	Časový harmonogram	Evaluace
Místo, kde žijeme Škola, prostředí školy a její okolí Domov Naše obec Naše vlast	<ul style="list-style-type: none"> - nakreslí jednoduchý pláněk třídy - pojmenuje jménem učitele a vychovatele školy - orientuje se bezpečně ve škole a jejím okolí - popíše jednoduchou cestu domů - popíše svůj domov - rozliší vesnici a město - vyjmenuje důležité části a místa obce - používá název naší republiky, hlavního města, jméno prezidenta republiky - vyjmenuje státní symboly - hymnu, vlajku, znak 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikativní - využívá informace, vyjadřuje své myšlenky - k učení - uvádí informace do 	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Sociální rozvoj - Komunikace	práce s plánkem, mapou města, pracovní listy, interaktivní tabule, práce s obrázky a fotografiemi, vycházka po městě	podzim a jaro	samostatná práce, test, popis obrázků
Lidé kolem nás Rodina Soužití lidí Chování lidí Věci a činnosti kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - usiluje o dobré vztahy ve třídě - pojmenuje a popíše profese svých rodičů, charakterizuje některá povolání - rozlišuje vhodné a nevhodné chování - používá základní přístroje - televizi, telefon, vysavač... 	<ul style="list-style-type: none"> - učení - uvádí informace do souvislostí, propojuje do širších celků 	OSV - Sociální rozvoj - Poznávání lidí MV - Lidské vztahy OSV - Osobnostní rozvoj -	fotografie, encyklopedie, nástěnné obrazy, skupinová práce	podzim a zima	test, rozhovor, pracovní listy
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> - určuje čas podle hodin 	<ul style="list-style-type: none"> - občanské - projevuje 	OSV - Osobnostní rozvoj -			

<p>Orientace v čase Významné svátky a dny Památky Báje a pověsti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a prakticky využívá základní časové jednotky - používá kalendář - určuje měsíce, dny, týdny - rozlišuje školní a kalendářní rok - určí datum svého narození - sleduje data narození v rodině - vysvětlí pojem státní svátek - vyjmenuje kulturní památky v obci - vypráví pověst z okolí obce 	<p>pozitivní postoj k uměleckým dílům</p> <p>- komunikativní - vyjadřuje se výstižně</p>	<p>Psychohygiena</p>	<p>práce s literaturou (pověsti), papírové hodiny, kalendář, vyprávění, časová osa</p>	<p>zima a jaro</p>	<p>demonstrace na hodinách, pracovní listy, rozhovor</p>
<p>Rozmanitost přírody Rostliny, houby, živočichové Rovnováha v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší další rostliny a živočichy ze svého okolí - pojmenuje některá volně žijící, domácí, hospodářská zvířata - jednoduše popíše stavbu těla vybraného živočicha - roztrídí plody na peckovice, malvice a bobule - popíše běžné pokojové rostliny a péči o ně - vyjmenuje a roztrídí jedlé a jedovaté houby - rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích - uvede příklady výskytu rostlin a živočichů v určitém prostředí - ohleduplně se chová k přírodě 	<p>- občanské - hledá možnost aktivního uplatnění při ochraně přírody</p> <p>- pracovní - vyhledává a kombinuje informace z různých informačních zdrojů</p>	<p>ENV - Lidské aktivity, problémy živ.prostředí ENV - Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání</p>	<p>encyklopedie, atlasy, interaktivní tabule, vycházka do lesa, obrazové nástěnky</p>	<p>dle ročního období</p>	<p>referát, pracovní listy, rozhovor</p>
<p>Člověk a jeho zdraví Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa Osobní bezpečí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí a pojmenuje části lidského těla - orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu života - dodržuje režim dne - rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí 	<p>- sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině</p> <p>- k řešení problému - vytváří si pracovní návyky</p>	<p>OSV - Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí EV - Základní podmínky života</p> <p>MV - Fungování a vliv médií</p>			<p>modelová</p>

Situace hromadného ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> - změří si teplotu - poskytne pomoc při drobném poranění - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrozil zdraví své a zdraví jiných - reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech 			hra, demonstrace, beseda, skupinová práce, dopravní den	léto	situace, samostatná práce, pracovní listy, diskuse
--	--	--	--	---	-------------	---

Prvouka - 3. ročník

Učivo	Výstupy	Kompetence	Průřezová témata	Metody a formy	Časový harmonogram	Evaluace
Místo, kde žijeme Domov Město, kde žijí Místní krajina Okolní krajina Naše vlast	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně se orientuje v místě svého bydliště - označí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy; cestu na určité místo - rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí - pojmenuje důl.části a místa města a umístění významných budov - rozliší, do kterého kraje ČR patří jeho bydliště - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí - posuzuje okolní krajinu, vyjádří různými způsoby její krásu a rozmanitost - popíše jednoduše přírodní a lidmi vytvořené objekty v krajině - vyhledá v místní krajině zeměpisné a přírodní dominanty, uvede jejich názvy - orientuje se na vlastivědné mapě ČR, vyjmenuje sousední státy 	<ul style="list-style-type: none"> - k učení - pracuje s informacemi - sociální a personální - spolupracuje ve skupině 	<p>OSV - Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>práce s plánkem, s mapou, skupinová práce, interaktivní tabule, práce s buzolou</p>	<p>podzim a jaro</p>	<p>test, řízený rozhovor</p>
Lidé kolem nás Rodina Soužití lidí Chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje širší příbuzenské vztahy - pojmenuje některé problémy dítěte žijícího jen s jedním rodičem 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikativní - vyjadřuje své myšlenky a názory - občanské - učí se respektovat pravidla 	<p>OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p> <p>MKV - Kulturní diference</p>			

<p>Právo a spravedlnost Kultura Věci a činnosti kolem nás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam a potřebu některých povolání a pracovních činností - usiluje o dobré vztahy ve třídě - respektuje odlišné názory a zájmy jiných - diskutuje o vhodném a nevhodném chování - vyjmenuje některá práva dítěte - pojmenuje některé kulturní a historické památky v okolí - porovná přírodu a lidský výtor - posoudí význam běžně užívaných přístrojů - komunikuje pomocí telefonu 	<ul style="list-style-type: none"> - sociální a personální - věcně argumentuje a přijímá a oceňuje názory druhých 	<p>MKV - Lidské vztahy</p>	<p>práce s fotografiemi, vypravování, hry, diskuse, referát, skupinová práce</p>	<p>podzim a zima</p>	<p>test, pracovní listy, řízený rozhovor</p>
<p>Lidé a čas Orientace v čase Volný čas Současnost a minulost Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá základní jednotky času, orientuje se v kalendáři - využívá vhodně svůj volný čas - porovnává minulost a současnost - předměty denní potřeby, soužití, zvyky, tradice - pojmenuje některé významné rodáky a předky, kulturní či historické památky, významné události spjaté s městem, kde žije - uvede některé báje a pověsti vztahující se k místní lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> - občanské - vytváří si vztah ke kulturním výtvorům - k učení - orientuje se v časovém a místním propojení historických a kulturních informací 	<p>ENV - Lidské aktivity, problémy životního prostředí OSV - Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p>	<p>práce s literaturou, exkurze do muzea, práce s kalendářem, skupinová práce</p>	<p>zima a jaro</p>	<p>referát, pracovní listy, vyprávění, test</p>
<p>Rozmanitost přírody Rostliny, houby a živočichové</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi živou a neživou přírodou - vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů, pozná nejnámější jedlé a 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní - učí se používat různé nástroje a vybavení 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Základní podmínky života</p>			

<p>Rovnováha v přírodě Ochrana přírody Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Vesmír a Země</p>	<p>jedovaté houby podle atlasu i v přírodě - určí typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí - uvede příklady výskytu organismů v urč.prostředí - vytvoří kalendář přírody - vypěstuje nenáročnou rostlinu - ohleduplně se chová v přírodě, ochraňuje ji - vyjádří možné ohrožení přírody rozvojem civilizace - provede jednoduchý pokus se známými látkami - určí společné a rozdílné vlastnosti známých látek - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - vysvětlí význam vody a vzduchu pro člověka - rozpozná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - popíše koloběh vody v přírodě - vyjmenuje planety naší sluneční soustavy</p>	<p>- k řešení problému - učí se pracovat s občanské - hledá možnost aktivního uplatnění ochrany přírody - pracovní - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s pomůckami</p>	<p>EV - Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>manipulační atlasy rostlin a živočichů, encyklopedie, měřicí přístroje, videokazety, interaktivní tabule, pokusy, skupinová práce</p>	<p>září - červen</p>	<p>test, referát, demonstrace s modelem, pokus, modelové situace</p>
<p>Člověk a jeho zdraví Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa Základy sexuální výchovy</p>	<p>- pojmenuje části lidského těla a orientuje se v jejich funkci - orientuje se v roli muže a ženy při početí a narození dítěte - uplatňuje základní návyky osobní hygieny - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>- k řešení problému - učí se pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi - k učení - poznává podstatu zdraví a příčiny nemocí</p>	<p>OSV - Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy OSV - Morální rozvoj - Hodnoty a postoje, praktická etika OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>			<p>popis modelu,</p>

<p>Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - orientuje se v základních způsobech vyjadřování lásky v rodině, mezi kamarády - pojmenuje některá zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech 			<p>encyklopedie, model lidského těla, atlas lidského těla, interaktivní tabule, internet, video, dopravní den</p>	<p>září - červen</p>	<p>předvedení modelových situací, samostatná práce, test, ústní zkoušení</p>
--	--	--	--	---	-----------------------------	--